

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη πολιτικής βούλησης να μετατραπεί ο Κώδικας σε κοινή θέση έρχεται σε αντίθεση με τον ηγετικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της όσον αφορά στην προώθηση νομικών μέσων που αποσκοπούν στον έλεγχο όλων των διεθνών δημοσίων και ιδιωτικών μεταφορών όπλων, και ιδίως της Συνθήκης για το Εμπόριο Όπλων,
1. αποδοκιμάζει το σημερινό πολιτικό αδιέξοδο όσον αφορά στην έγκριση αυτής της κοινής θέσης, ιδίως ενόψει της δέκατης επετείου του Κώδικα·
  2. καλεί τη Σλοβενική Προεδρία να εγγράφει την έγκριση της κοινής θέσης ως μόνιμο θέμα στην ημερήσια διάταξη κάθε συνόδου του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, έως ότου επιλυθεί το ζήτημα·
  3. παροτρύνει όσα κράτη μέλη της ΕΕ αντιτίθενται σε ένα νομικώς δεσμευτικό Κώδικα να αναθεωρήσουν τη στάση τους·
  4. πιστεύει ότι η συμβολή της ΕΕ στη θέσπιση διεθνώς δεσμευτικής Συνθήκης για το εμπόριο όπλων θα αποκτήσει μεγαλύτερη αξιοπιστία μόλις καταστεί νομικώς δεσμευτικό το δικό της καθεστώς για τον έλεγχο των όπλων·
  5. είναι πεπεισμένο επίσης ότι, παράλληλα με την έγκριση της κοινής θέσης, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, μεταξύ άλλων, ούτως ώστε:
    - α) να αποτραπούν οι περιπτώσεις ανεύθυνης μεταφοράς όπλων με αυστηρή εφαρμογή των κριτηρίων του Κώδικα τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στις εθνικές ένοπλες δυνάμεις·
    - β) να βελτιωθούν και να επιβληθούν έλεγχοι επί των διαμεσολαβητών και να εμποδιστεί το λαθρεμπόριο όπλων δια αέρος και θαλάσσης·
    - γ) να εξασφαλιστεί η ταχεία διερεύνηση των προσφάτων καταγγελιών για παραβιάσεις των εμπάργκο όπλων·
    - δ) να αποτραπεί η εκποίηση σε ιδιώτες μεσολαβητές των όπλων που συλλέγονται κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων της ΕΠΑΑ, της Μεταρρύθμισης του Τομέα Ασφάλειας (SSR) και άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ, καθώς και η μετέπειτα μεταφορά τους·
    - ε) να βελτιωθεί η διαφάνεια και ποιότητα των δεδομένων σχετικά με τον Κώδικα, που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης·
  6. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.

Η ιδιαίτερη κατάσταση των γυναικών στη φυλακή και ο αντίκτυπος της φυλάκισης των γονέων στην κοινωνική και οικογενειακή ζωή

P6_TA(2008)0102

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2008 σχετικά με την ιδιαιτερότητα της θέσης των φυλακισμένων γυναικών και τον αντίκτυπο της φυλάκισης των γονέων στην κοινωνική και οικογενειακή ζωή (2007/2116(INI))

(2009/C 66 E/09)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τα άρθρα 6 και 7 της Συνθήκης ΕΕ και το άρθρο 4 του νέου Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο οποίος υπεγράφη στις 12 Δεκεμβρίου 2007 ⁽¹⁾, που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου,

(¹) ΕΕ C 303, 14.12.2007, σ. 1.

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ιδίως το άρθρο 5, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και ιδίως το άρθρο 7, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και των άλλων μορφών ωμής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων) του 1987 και το προαιρετικό της Πρωτόκολλο σχετικά με την καθιέρωση ενός συστήματος τακτικών επισκέψεων στους χώρους κράτησης που θεσπίστηκε από ανεξάρτητα διεθνή και εθνικά όργανα,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τα πρωτόκολλά της και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,
  - έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων που συγκρότησε την «ευρωπαϊκή επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής ποιότητας ή μεταχείρισης» του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τις εκθέσεις της εν λόγω επιτροπής,
  - έχοντας υπόψη το σύνολο των ελάχιστων κανόνων των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταχείριση των κρατουμένων, του 1957, και τις δηλώσεις και αρχές που εγκρίθηκαν σχετικά από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών,
  - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, της 20ής Νοεμβρίου 1989,
  - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα και τις συστάσεις που ενέκρινε η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, και ιδίως το ψήφισμα (73)5 σχετικά με τους ελάχιστους πρότυπους κανόνες για τη μεταχείριση των κρατουμένων, τη σύσταση R(87)3 σχετικά με τους ευρωπαϊκούς σωφρονιστικούς κανόνες και τη σύσταση R(2006)2 για τους ευρωπαϊκούς σωφρονιστικούς κανόνες,
  - έχοντας υπόψη τις συστάσεις που ενέκρινε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα τη σύσταση R(2006)1747 για τη σύνταξη ευρωπαϊκού σωφρονιστικού χάρτη, καθώς και τη σύσταση R(2000)1469 για τις μητέρες και τα βρέφη στις φυλακές,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Μαΐου 1989 σχετικά με τις μητέρες και τα παιδιά στη φυλακή ⁽¹⁾, το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 1996 σχετικά με τις κακές συνθήκες που επικρατούν στις φυλακές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽²⁾, το ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 1998 για τις συνθήκες φυλάκισης στην ΕΕ: ρυθμίσεις και ποινές υποκατάστασης ⁽³⁾, και τη σύστασή του της 9ης Μαρτίου 2004 προς το Συμβούλιο σχετικά με τα δικαιώματα των κρατουμένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽⁴⁾,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A6-0033/2008),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, βάσει των διεθνών ⁽⁵⁾ και ευρωπαϊκών συμβάσεων, κάθε κρατούμενος πρέπει να αντιμετωπίζεται με πνεύμα σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και οι συνθήκες κράτησης πρέπει να είναι σύμφωνες με τις αρχές της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, της μη διάκρισης και του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και να αξιολογούνται τακτικά από ανεξάρτητους οργανισμούς,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ειδικές ανάγκες και καταστάσεις των φυλακισμένων γυναικών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις δικαστικές αποφάσεις, τις ποινικές νομοθεσίες και τα σωφρονιστικά ιδρύματα των κρατών μελών,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα, προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες των γυναικών, και ειδικότερα η εφαρμογή εναλλακτικών ποινών,

⁽¹⁾ ΕΕ C 158, 26.6.1989, σ. 511.

⁽²⁾ ΕΕ C 32, 5.2.1996, σ. 102.

⁽³⁾ ΕΕ C 98, 9.4.1999, σ. 299.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 102 E, 28.4.2004, σ. 154.

⁽⁵⁾ Άρθρα 1, 3, 5 και 12 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και πρώτη θεμελιώδης αρχή σχετικά με τη μεταχείριση των κρατουμένων, που εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στο παράρτημα του ψηφισματός της 45/111 της 14ης Δεκεμβρίου 1990.

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι έγκυοι που βρίσκονται στη φυλακή πρέπει να μπορούν να έχουν την υποστήριξη, την ενημέρωση και τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για την ομαλή εξέλιξη της εγκυμοσύνης και της μητρότητας, και συγκεκριμένα ισορροπημένη διατροφή, κατάλληλες συνθήκες υγιεινής, καθαρό αέρα, σωματική άσκηση και προγεννητική και μεταγεννητική φροντίδα,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλοι οι κρατούμενοι, άνδρες και γυναίκες, πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην περίθαλψη, αλλά ότι οι σωφρονιστικές πολιτικές πρέπει να επιδεικνύουν ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη, την παρακολούθηση και την αντιμετώπιση, σε σωματικό και ψυχικό επίπεδο, των ειδικών προβλημάτων υγείας των γυναικών,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψυχική και σωματική υγεία της μητέρας είναι συνυφασμένη με αυτήν του παιδιού,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλος αριθμός γυναικών κρατουμένων υποφέρουν ή υπέφεραν στο παρελθόν από εξάρτηση από τα ναρκωτικά ή άλλες ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν ψυχικά προβλήματα και προβλήματα συμπεριφοράς, τα οποία απαιτούν ιατρική αγωγή και κατάλληλη κοινωνική και ψυχολογική στήριξη στο πλαίσιο μιας σφαιρικής σωφρονιστικής πολιτικής υγείας,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα γνωρίζουμε ότι μεγάλο ποσοστό γυναικών κρατουμένων έχουν πέσει θύμα βιαιοπραγιών, σεξουαλικής βίας ή κακοποίησης στην οικογένειά τους ή από το σύντροφό τους και βρίσκονται σε κατάσταση μεγάλης οικονομικής και ψυχολογικής εξάρτησης· εκτιμώντας ότι όλα αυτά τα στοιχεία έχουν άμεση σχέση με το παραβατικό παρελθόν τους και την ύπαρξη σωματικών και ψυχολογικών βλαβών, όπως το μετατραυματικό άγχος,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σωφρονιστικό προσωπικό πρέπει να είναι επαρκώς καταρτισμένο και ευαισθητοποιημένο στη συνεκτίμηση της διάστασης της ισότητας ανδρών και γυναικών και στις ειδικές ανάγκες και καταστάσεις των γυναικών κρατουμένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον ευάλωτες κρατούμενες, δηλαδή στις ανήλικες και αυτές που έχουν κάποια αναπηρία,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διατήρηση των οικογενειακών δεσμών είναι ουσιαστικό εργαλείο πρόληψης της υποτροπής και κοινωνικής επανένταξης και δικαίωμα όλων των κρατουμένων, των παιδιών τους και των υπόλοιπων μελών της οικογένειάς τους και ότι η άσκηση του δικαιώματος αυτού συχνά είναι ιδιαίτερα περίπλοκη για τις γυναίκες, λόγω της σπανιότητας και, κατά συνέπεια, της πιθανής γεωγραφικής απομάκρυνσης των κέντρων κράτησης για γυναίκες,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού πρέπει να λαμβάνεται πάντα υπόψη στις αποφάσεις για την απομάκρυνση ή την παραμονή του με το φυλακισμένο γονέα, δεδομένου ότι θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να καταβάλλονται προσπάθειες ώστε ο άλλος γονέας να μπορεί να ασκεί τα γονικά δικαιώματά του και ότι θα πρέπει να θεσμοθετηθούν διαδικασίες για τη διατήρηση των συναισθηματικών δεσμών με τον οικογενειακό περίγυρο (αδελφία, παππούδες και γιαγιάδες και άλλα μέλη της ευρύτερης οικογένειας),
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπογράφοντας την προαναφερθείσα σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (καθώς και άλλα διεθνή μέσα), τα συμβαλλόμενα κράτη δεσμεύονται να εξασφαλίζουν σε όλα τα παιδιά, χωρίς κανενός είδους διάκριση και ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς των γονέων τους, την άσκηση όλων των δικαιωμάτων που προβλέπει η σύμβαση και ειδικότερα του δικαιώματος για ενδεδειγμένη περίθαλψη, ψυχαγωγία και εκπαίδευση, και ότι η δέσμευση αυτή πρέπει επίσης να ισχύει για τα παιδιά που διαμένουν μαζί με το φυλακισμένο γονέα τους,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, πέρα από την καταστολή μιας παράνομης πράξης, ο ρόλος των σωφρονιστικών ιδρυμάτων πρέπει να στοχεύει επίσης στην κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη, δεδομένων των καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας που συχνά χαρακτηρίζουν το παρελθόν μεγάλου αριθμού κρατουμένων, ανδρών και γυναικών,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι για μεγάλο αριθμό κρατουμένων γυναικών εκκρεμούν, κατά τη στιγμή της φυλάκισής τους, δικαστικές διαδικασίες (διαδικασία αναγνώρισης παραμέλησης, προσωρινής ανάθεσης ή υιοθεσίας ανήλικων, διαζύγιο ή χωρισμός, έξωση), με αποτέλεσμα να είναι ευάλωτες και να βρίσκονται διαρκώς σε κατάσταση αβεβαιότητας και άγχους,

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά οι κρατούμενοι αγνοούν τους υφιστάμενους κοινωνικούς πόρους και ότι, σε πολλές περιπτώσεις, το γεγονός ότι δεν έχουν στη διάθεσή τους τα διοικητικά έγγραφα σχετικά με την κατάσταση τους (δελτίο ταυτότητας, δελτίο κοινωνικής ασφάλισης, οικογενειακό βιβλιάριο ...), τα έχουν χάσει ή έχει λήξει η ισχύς των εγγράφων αυτών δεν τους επιτρέπει πρακτικά να ασκούν τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται σε όλους τους πολίτες κάθε κράτους μέλους,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότιμη πρόσβαση των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών, στην απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση και την ψυχαγωγία κατά τη διάρκεια της κράτησής τους είναι θεμελιώδης για την ψυχολογική τους ισορροπία και την επανένταξή τους στην κοινωνία και τον κόσμο της εργασίας,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν αρκεί να επιτρέπεται στους κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, η πρόσβαση σε παροχές, όσο ποικίλες κι αν είναι, στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της απασχόλησης, της ψυχαγωγίας και της προσωπικής παρέμβασης, αλλά ότι θα πρέπει να θεσπισθούν συνοδευτικά προγράμματα που θα διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στην προετοιμασία και την εξέλιξη της διαδικασίας ένταξής τους,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι φυλακισμένες γυναίκες πρέπει να έχουν δυνατότητα πρόσβασης, χωρίς κανενός είδους διάκριση σε αμειβόμενη και εθελοντική εργασία, καθώς και σε διαφοροποιημένα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και αγωγής του πολίτη που προάγουν την επανένταξή τους μετά την έκτιση της ποινής τους και είναι προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιτυχία της κοινωνικής επανένταξης των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών, καθώς και η πρόληψη της υποτροπής εξαρτώνται από την ποιότητα της πλαισίωσης που παρέχεται κατά τη διάρκεια της κράτησης, και ειδικότερα από τη σύμπραξη μεταξύ επιχειρήσεων και οργανισμών κοινωνικής αρωγής, καθώς και από την παρακολούθηση και την κοινωνικοεπαγγελματική βοήθεια που παρέχεται μετά την έκτιση της ποινής,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι χρειάζονται οπωσδήποτε χωριστά ανά φύλο, περιεκτικά, συγκρίσιμα και ενημερωμένα στοιχεία και στατιστικές,

Συνθήκες κράτησης

1. παροτρύνει τα κράτη μέλη να επενδύσουν ικανούς πόρους στον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή των σωφρονιστικών υποδομών τους, καθώς και να θέσουν σε εφαρμογή την προαναφερθείσα σύσταση R(2006)2 του Συμβουλίου της Ευρώπης, προκειμένου να διασφαλίσουν συνθήκες κράτησης που σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά τη στέγαση, την υγεία, την υγιεινή, τη διατροφή, τον αερισμό, το φως κ.λπ.·
2. επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο για την έγκριση, βάσει του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΕ, απόφασης-πλαίσιο σχετικά με τους στοιχειώδεις κανόνες προστασίας των δικαιωμάτων των κρατουμένων (όπως συνιστά το Συμβούλιο της Ευρώπης στην προαναφερθείσα σύσταση του R(2006)2) και καλεί το Συμβούλιο να διαδώσει και να προαγάγει την εφαρμογή των σωφρονιστικών κανόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης με στόχο την ευρύτερη εναρμόνιση των συνθηκών κράτησης στην Ευρώπη, και ιδιαίτερα τη συνεκτίμηση των διαφορετικών αναγκών των γυναικών και τη σαφή κατοχύρωση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών·
3. καλεί την Επιτροπή να περιλάβει στην ετήσια έκθεσή της για τα δικαιώματα του ανθρώπου αξιολόγηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών, και των ειδικών συνθηκών κράτησης που προβλέπονται για τις γυναίκες·
4. παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες να κυρώσουν το προαιρετικό πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την πρόληψη των βασανιστηρίων που θεσπίζει ένα ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου των χώρων κράτησης και καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν την κύρωση της εν λόγω σύμβασης και του πρωτοκόλλου της στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
5. υπενθυμίζει ότι η συμμόρφωση της διαχείρισης των κέντρων κράτησης προς τους εθνικούς και διεθνείς νομικούς κανόνες πρέπει να ελέγχεται με τακτικές επιθεωρήσεις των αρμόδιων αρχών·
6. καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία των σωφρονιστικών καταστημάτων καθώς και την ασφάλεια του προσωπικού και όλων των κρατουμένων, θέτοντας τέλος στις καταστάσεις βίας και καταχρήσεων στις οποίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτες οι γυναίκες και τα άτομα που προέρχονται από εθνοτικές ή κοινωνικές μειονότητες·

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

7. ζητεί από κάθε κράτος μέλος να διευκολύνει την πρόσβαση των κρατούμενων γυναικών στις εκστρατείες πρόληψης που διεξάγονται για τον ευρύ πληθυσμό, που αφορούν θέματα όπως η έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου του μαστού και του τραχήλου της μήτρας, και να τους εξασφαλίσει την ίδια πρόσβαση στα εθνικά προγράμματα οικογενειακού προγραμματισμού·

8. υπενθυμίζει την ιδιαιτερότητα των γυναικείων φυλακών και επιμένει ότι θα πρέπει να καθιερωθούν δομές ασφάλειας και επανένταξης σχεδιασμένες για γυναίκες· υπενθυμίζει επιπλέον ότι για τις γυναίκες που έχουν υποστεί κακοποίηση, εκμετάλλευση και αποκλεισμό έχει σημασία να υπάρχουν ρυθμίσεις για την επανεγκατάστασή τους σε ένα περιβάλλον υποστήριξης που θα ανταποκρίνεται στις προσωπικές τους ανάγκες·

9. καλεί τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τη διάσταση της ισότητας ανδρών και γυναικών στη σωφρονιστική πολιτική τους και στα κέντρα κράτησης και να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τις ιδιαιτερότητες των γυναικών και το, συχνά τραυματικό, παρελθόν των γυναικών κρατούμενων, κυρίως μέσω της ευαισθητοποίησης και της κατάλληλης κατάρτισης του ιατρικού και σωφρονιστικού προσωπικού και της επανεκπαίδευσης των γυναικών στις θεμελιώδεις αξίες·

α) ενσωματώνοντας τη διάσταση του φύλου στη συγκέντρωση στοιχείων σε όλους τους τομείς όπου τούτο είναι εφικτό, προκειμένου να καταδειχθούν τα προβλήματα και οι ανάγκες των γυναικών·

β) δημιουργώντας, σε κάθε κράτος, επιτροπή μελέτης και συστήματα μόνιμης διαμεσολάβησης για την ουσιαστική παρακολούθηση των συνθηκών κράτησης, προκειμένου να αποκαλυφθούν και να διορθωθούν οι παράγοντες διάκρισης που εξακολουθούν να πλήττουν τις γυναίκες στο σωφρονιστικό σύστημα·

γ) εγείροντας το θέμα των αναγκών των γυναικών κρατούμενων στο πλαίσιο τοπικών, περιφερειακών και εθνικών συζητήσεων, προκειμένου να υποστηριχθεί η έγκριση θετικών μέτρων σχετικά με τους κοινωνικούς πόρους, τις συνθήκες στέγασης, την εκπαίδευση κ.λπ·

δ) μεριμνώντας να υπάρχει αριθμητική υπεροχή γυναικείου προσωπικού και γυναικείου ιατρικού προσωπικού στους χώρους όπου κρατούνται γυναίκες·

10. καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν στις γυναίκες ίση και άνευ διακρίσεων πρόσβαση στην πάσης φύσεως περίθαλψη, η οποία πρέπει να είναι σε ποιότητα αντίστοιχη με αυτή που παρέχεται στον υπόλοιπο πληθυσμό, προκειμένου να προλαμβάνονται και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι τυπικά γυναικείες ασθένειες·

11. υπενθυμίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για την καλύτερη συνεκτίμηση των διαφορετικών αναγκών των γυναικών κρατούμενων όσον αφορά την υγιεινή στις σωφρονιστικές υποδομές και το απαιτούμενο υγιεινομικό υλικό·

12. καλεί τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια σφαιρική σωφρονιστική πολιτική υγείας, μεριμνώντας για την αντιμετώπιση των σωματικών και ψυχικών προβλημάτων από την αρχή της φυλάκισης, καθώς και για την παροχή ιατρικής και ψυχολογικής βοήθειας σε όλους τους κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, που πάσχουν από εξαρτήσεις, σε πνεύμα σεβασμού, ωστόσο, των γυναικείων ιδιαιτεροτήτων·

13. καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να παράσχουν ψυχολογική στήριξη σε όλες τις κρατούμενες, ιδίως σε εκείνες που είναι θύματα βίας και κακοποίησης, καθώς και στις μητέρες που ανατρέφουν μόνες τα παιδιά τους και τις ανήλικες εγκληματίες, με στόχο την εξασφάλιση καλύτερης προστασίας και τη βελτίωση των οικογενειακών και κοινωνικών τους σχέσεων και, κατά συνέπεια, των πιθανοτήτων επανένταξής τους· συνιστά να εκπαιδευθεί και να ευαισθητοποιηθεί το σωφρονιστικό προσωπικό στην ιδιαίτερη ευπάθεια των κρατούμενων αυτών·

14. συνιστά η κράτηση των εγκύων και των μητέρων που έχουν μαζί τους τα βρεφικής ηλικίας παιδιά τους να αποτελεί την έσχατη λύση και, στην ακραία αυτή περίπτωση, να μπορούν να έχουν πιο ευρύχωρο κελί, ει δυνατόν, ατομικό και να επιδεικνύεται ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές, ιδίως ως προς τη διατροφή και την υγιεινή· εκτιμά, εξάλλου, ότι οι έγκυοι πρέπει να έχουν προγεννητικό και μεταγεννητικό έλεγχο αντίστοιχης ποιότητας με αυτόν που παρέχεται εκτός σωφρονιστικού πλαισίου·

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

15. υπογραμμίζει ότι, όταν οι γυναίκες έχουν ομαλό τοκετό στη φυλακή, το παιδί αποσπάται κατά κανόνα από τη μητέρα είκοσι τέσσερις έως εβδομήντα δύο ώρες μετά τη γέννησή του και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μελετήσουν άλλες λύσεις·
16. τονίζει ότι το δικαστικό σύστημα πρέπει να μεριμνά για το σεβασμό των δικαιωμάτων του παιδιού όταν εξετάζονται ζητήματα που σχετίζονται με την κράτηση της μητέρας·
17. ζητεί από τα κράτη μέλη να σέβονται πλήρως την ανάπτυξη του γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς και τις διάφορες μορφές οικογενειακής ζωής, εφόσον δεν αντικεινται στο νόμο·
18. τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί τέλος στη φυλάκιση κοριτσιών και αγοριών ηλικίας 18 ετών και κάτω σε φυλακές ενηλίκων·

Διατήρηση των οικογενειακών δεσμών και των κοινωνικών σχέσεων

19. συνιστά αντί της φυλάκισης να προτιμώνται οι εναλλακτικές ποινές, όπως λύσεις με τις οποίες διατηρείται η επαφή με την κοινωνία, ιδίως για τις μητέρες, εφόσον η εκτιμώμενη ποινή και ο κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια είναι περιορισμένοι, στο βαθμό που η φυλάκισή τους μπορεί να διαταράξει σημαντικά την οικογενειακή ζωή, ιδίως στην περίπτωση που οι μητέρες είναι αρχηγοί μονογονικών οικογενειών ή έχουν παιδιά μικρής ηλικίας ή έχουν αναλάβει τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων ή ατόμων με αναπηρία· υπενθυμίζει ότι οι δικαστικές αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία αυτά για την επιλογή της ποινής, και ιδιαίτερα το ύψιστο συμφέρον του παιδιού του δικαζόμενου γονέως· συνιστά, παρομοίως, να μελετηθεί το ενδεχόμενο να μπορούν οι κρατούμενοι άνδρες που έχουν τη φροντίδα ανηλίκων ή που αναλαμβάνουν άλλα οικογενειακά βάρη να επωφελούνται από μέτρα παρόμοια με αυτά που προβλέπονται για τις μητέρες·
20. τονίζει ότι οι επιπτώσεις που έχουν η απομόνωση και η απόγνωση στην υγεία των εγκύων κρατουμένων μπορεί να αποδειχτούν επίσης επιβλαβείς αν όχι επικίνδυνες για το παιδί, στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψη όταν λαμβάνεται η απόφαση σχετικά με την κράτηση·
21. επιμένει ότι θα πρέπει η διοίκηση των δικαστηρίων να ενημερώνεται σχετικά με την ύπαρξη παιδιών πριν από τη λήψη της απόφασης προφυλάκισης ή κατά τη στιγμή της καταδίκης και να εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται μέτρα για την προστασία όλων των δικαιωμάτων τους·
22. καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη δημιουργία κέντρων κράτησης για γυναίκες και να τα καταλείνουν καλύτερα στην επικράτειά τους, έτσι ώστε να διευκολύνεται η διατήρηση των οικογενειακών δεσμών των γυναικών κρατουμένων και να τους δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχουν σε θρησκευτικές τελετές·
23. συνιστά στα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τα σωματειακά ιδρύματα να εγκρίνουν ελαστικούς κανόνες όσον αφορά τον τρόπο, τη συχνότητα, τη διάρκεια και τα ωράρια επισκέψεων που θα πρέπει να επιτρέπονται στα μέλη της οικογένειας, τους φίλους και τους τρίτους·
24. καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την προσέγγιση των οικογενειών και ιδιαίτερα τις σχέσεις των φυλακισμένων γονέων με τα παιδιά τους, εκτός αν τούτο αντικείται στο συμφέρον του παιδιού, με τη δημιουργία δομών υποδοχής ή ατμόσφαιρα των οποίων είναι διαφορετική από αυτή των σωματειακών και επιτρέπει κοινές δραστηριότητες και την κατάλληλη συναισθηματική επαφή·
25. παροτρύνει τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν προς τις διεθνείς υποχρεώσεις τους διασφαλίζοντας ίσα δικαιώματα και μεταχείριση στα παιδιά που ζουν με τον κρατούμενο γονέα, καθώς και να δημιουργήσουν συνθήκες ζωής προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους σε απολύτως ανεξάρτητες μονάδες όσο το δυνατόν πιο απομακρυσμένες από το σύνθετο περιβάλλον των φυλακών, επιτρέποντάς τους να κάνουν χρήση των συστημάτων φύλαξης ή των κλασικών σχολικών ιδρυμάτων και προβλέποντας ευρύ και ευέλικτο καθεστώς εξόδων με τη συνοδεία μελών της οικογένειάς τους ή του προσωπικού των ενώσεων προστασίας των παιδιών, οι οποίες θα επιτρέπουν την ομαλή σωματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική τους ανάπτυξη και θα διαθέτουν κατάλληλες υποδομές και ειδικευμένο προσωπικό που θα μπορεί να βοηθά τις κρατούμενες μητέρες στα καθήκοντά τους διαπαιδαγώγησης και φροντίδας των παιδιών· συνιστά επίσης, όταν πρόκειται για ανήλικα παιδιά στη φυλακή, να διευκολύνεται η άσκηση της γονικής μέριμνας από τον άλλο γονέα·

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

26. επισημαίνει με λύπη ότι πολλές φυλακισμένες είναι μόνες μητέρες και ότι χάνουν την επαφή με τα παιδιά τους, ενίοτε για πάντα· ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν και να εφαρμόσουν εναλλακτικές πολιτικές για την αποφυγή του πλήρους αποχωρισμού·

27. καλεί επιμόνως τα κράτη μέλη να παρέχουν σε όλους τους κρατούμενους δωρεάν νομική αρωγή επικεντρωμένη στα σωφρονιστικά θέματα, η οποία, όταν πρόκειται για γυναίκες, θα αφορά ειδικότερα το οικογενειακό δίκαιο, προκειμένου να μπορούν να δίδονται απαντήσεις για θέματα όπως η ανάθεση, η υιοθεσία, ο χωρισμός, οι βιαιοπραγίες λόγω φύλου κλπ·

28. συνιστά τη διεξαγωγή εκστρατειών ενημέρωσης και προσανατολισμού για τις κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε τοπικό επίπεδο και τις μόνιμες διαδικασίες ανανέωσης των διοικητικών εγγράφων που αφορούν την προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική κατάστασή τους, προκειμένου οι κρατούμενες να ασκούν πλήρως τα δικαιώματά τους ως πολιτών·

29. καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή μέτρα παρακολούθησης ψυχοκοινωνικού χαρακτήρα προκειμένου να προετοιμάσουν καλύτερα τον αποχωρισμό του παιδιού από την κρατούμενη μητέρα του και να περιορίσουν τον αρνητικό αντίκτυπό του·

Κοινωνική και επαγγελματική επανένταξη

30. συνιστά στα κράτη μέλη να εγκρίνουν τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να παρέχουν σε όλους τους κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, δυνατότητες εργασίας που επιτρέπουν την ανάπτυξη τους ως ατόμων, κατάλληλα αμειβόμενες και διαφοροποιημένες, χωρίς κανένα διαχωρισμό λόγω φύλου και κανενός είδους διάκριση, και να δημιουργήσουν, για το σκοπό αυτό, εταιρικές σχέσεις με επιχειρήσεις·

31. καλεί τα κράτη μέλη να επενδύσουν περισσότερους πόρους, μεταξύ άλλων με τη χρήση των κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων για την απασχόληση και την κοινωνική επανένταξη, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το PROGRESS, για την ανάπτυξη, στο σωφρονιστικό πλαίσιο, προγραμμάτων αλφαριθμητισμού, διά βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης, προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και με δυνατότητα απόκτησης διπλώματος·

32. τονίζει ότι τα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν μαθήματα γλωσσών, μεταξύ των οποίων και την εκμάθηση της εθνικής γλώσσας (ή τουλάχιστον μιας από τις εθνικές γλώσσες) για τους αλλοδαπούς κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, πληροφορικής, καθώς και κοινωνικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς·

33. υπογραμμίζει τον πρωταρχικό ρόλο που διαδραματίζουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στο θέμα της κοινωνικής και επαγγελματικής επανένταξης των κρατούμενων, ιδίως των γυναικών, και καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των εν λόγω οργανώσεων στις φυλακές, κυρίως μέσω της αύξησης των πόρων που τους διατίθενται, της χαλάρωσης των προϋποθέσεων πρόσβασης των μελών τους στα σωφρονιστικά ιδρύματα και της αυξημένης ευαισθητοποίησης του σωφρονιστικού προσωπικού στις ανάγκες μιας καλής συνεργασίας με τους φορείς αυτούς·

34. εκτιμά ότι, πλην των περιπτώσεων όπου υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια και βαριάς ποινής, η αυξημένη χρήση των καθεστώτων ημιελευθερίας που επιτρέπουν στους κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, να εργάζονται ή να παρακολουθούν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης εκτός του σωφρονιστικού πλαισίου θα μπορούσε να καταστήσει ευχερέστερη την κοινωνική και επαγγελματική τους επανένταξη·

35. τονίζει ότι οι όροι εργασίας των κρατούμενων, ανδρών και γυναικών, ιδίως δε των εγκύων ή των λεχώνων, πρέπει να συνάδουν με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να μπορούν να ελέγχονται τακτικά από τις αρμόδιες αρχές·

36. τονίζει ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι κρατούμενοι, άνδρες και γυναίκες, να επιδοθούν σε μια προσπάθεια επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, κάνοντας έναν απολογισμό της προσωπικής τους κατάστασης και εξασφαλίζοντας ετήσια αξιολόγηση της εν λόγω προσπάθειας·

37. εκτιμά ότι προέχει η θέσπιση, σε κάθε κέντρο κράτησης, συνοδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων προσωπικής στήριξης, στα οποία θα έχουν πρόσβαση όλοι οι κρατούμενοι, άνδρες και γυναίκες, σε εθελοντική βάση, για τον καθορισμό, την εφαρμογή και την ολοκλήρωση των σχεδίων ανάπτυξης τους ως ατόμων και κοινωνικής ένταξης, τα οποία θα πρέπει να συνεχίζονται και μετά την έξοδό τους από τη φυλακή·

Πέμπτη, 13 Μαρτίου 2008

38. υπενθυμίζει την ανάγκη εφαρμογής, κατά τη διάρκεια της περιόδου κράτησης και μετά, μέτρων κοινωνικής αρωγής με στόχο την προετοιμασία και την παροχή βοήθειας στον κρατούμενο στις προσπάθειές του για επανένταξη, και συγκεκριμένα στην αναζήτηση στέγης και απασχόλησης, προκειμένου να αποφεύγονται καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού και υποτροπής·
39. υπογραμμίζει πόσο σημαντική είναι η διατήρηση και η υποστήριξη των επαφών των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών, με τον έξω κόσμο, κυρίως χάρη στην πρόσβαση στο γραπτό Τύπο και τα μέσα ενημέρωσης, καθώς και στην επικοινωνία με οργανισμούς κοινωνικής αρωγής, ΜΚΟ και πολιτιστικές, καλλιτεχνικές ή άλλες εγκεκριμένες από τις σωφρονιστικές αρχές οργανώσεις·
40. υπενθυμίζει ότι η τακτική πρόσβαση όλων των κρατουμένων σε αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, καθώς και σε δυνατότητες καλλιτεχνικής ή πολιτιστικής εκπαίδευσης, έχει θεμελιώδη σημασία για τη διατήρηση της ψυχολογικής τους ισορροπίας και αυξάνει τις πιθανότητες κοινωνικής επανένταξης·
41. καλεί την Επιτροπή να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή στον πληθυσμό των φυλακών στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης της για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού·
42. συνιστά στα κράτη μέλη να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στους αλλοδαπούς κρατούμενους, άνδρες και γυναίκες, ιδίως όσον αφορά τις γλωσσικές και πολιτιστικές διαφορές, να διευκολύνουν τη διατήρηση επαφής με τους οικείους τους και να τους επιτραπεί να έρχονται σε επαφή με τα πρόξενα τους και να έχουν πρόσβαση στους πόρους και τα προγράμματα των σωφρονιστηρίων, καθώς και σε πληροφορίες τις οποίες είναι σε θέση να κατανοήσουν· συνιστά να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαιτερότητα της κατάστασης των αλλοδαπών γυναικών στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων στις φυλακές, να εκπαιδεύουν τους υπαλλήλους για να εργάζονται σε πολυπολιτισμικό χώρο, εντός και εκτός των σωφρονιστηρίων, και να δημιουργήσουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης εντός και εκτός των σωφρονιστηρίων·
43. καλεί τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της διευκόλυνσης της κοινωνικής και επαγγελματικής επανένταξης, να λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να ενσωματώσουν στις εθνικές νομοθεσίες τους ρυθμίσεις για την προώθηση της πρόσληψης πρώην κρατούμενων γυναικών, ιδίως για τις μητέρες που ανατρέφουν μόνες τα παιδιά τους και για τις ανήλικες εγκληματίες, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα·
44. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες και ορθές πρακτικές σχετικά με τις συνθήκες κράτησης, ιδίως των γυναικών, και την αποτελεσματικότητα των μέτρων επαγγελματικής κατάρτισης και κοινωνικής επανένταξης· εκτιμά ότι είναι σημαντικό, στο πλαίσιο αυτό, να ενθαρρύνεται και να χρηματοδοτείται η συμμετοχή των αρχών και των άμεσων παραγόντων στη σύλληψη καινοτόμων προγραμμάτων και ορθών πρακτικών καθώς και σε εθνικά και διεθνή συνέδρια και συζητήσεις, ως παράγοντας κινητοποίησης και στοιχείο γενεσιουργό θετικών ενεργειών·
45. καλεί την Επιτροπή, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, να ενθαρρύνει την έρευνα για τις φυλακές με άξονα τη διάσταση του φύλου και να χρηματοδοτήσει μελέτες για τα αίτια της εγκληματικότητας, το πλαίσιο εκδήλωσης της παραβατικής συμπεριφοράς, καθώς και την αποτελεσματικότητα των ποινικών συστημάτων, προκειμένου να καταστεί εφικτή η βελτίωση της συμμετοχής των κρατουμένων, ανδρών και γυναικών, στην κοινωνική, οικογενειακή και επαγγελματική ζωή·

*

* *

46. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και στα κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.